

OPŁATY i FUNDUSZE

w ochronie środowiska

VERLAG
DASHÖFER
Literatura fachowa
dla firm i instytucji

AKTUALNOŚCI • PORADY PRAWNE • TEMAT NUMERU • FINANSE • PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 5 maj 2009

Miesięczny serwis informacyjno-doradczy

www.dashofer.pl

Spis treści:

■ Aktualności

- **Nowe rozporządzenie dotyczące pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach Programu Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013** 1
- **Jest już nowa wersja Szczegółowego opisu priorytetów Programu Infrastruktura i Środowisko** 1
- **Nowe projekty rozporządzeń** 2

■ Porady prawne

- **Regionalne Programy Operacyjne – terminy składania wniosków dla projektów środowiskowych** 3
- **Ochrona powierzchni ziemi** 6

■ Temat numeru

- **LIFE+ w 2009 roku** 8

■ Finanse

- **Sieci wod.-kan. – opłata adiacencka** 11
- **Nowe konkursy w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko** 14

- **Pytania i odpowiedzi** 15

§ Aktualności

Nowe rozporządzenie dotyczące pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach Programu Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013

8 maja 2009 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczące szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na rozwój ośrodków innowacyjności w ramach Programu Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 (Dz.U. z 2009 r. Nr 70, poz. 604). Rozporządzenie jest jed-

nocześnie uzupełnieniem Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 lutego 2009 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wyposażenie, tworzenie zaplecza B+R oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych w ramach PO RPW (Dz.U. Nr 34, poz. 271). ■

Redakcja

§ Aktualności

Jest już nowa wersja Szczegółowego opisu priorytetów Programu Infrastruktura i Środowisko

Na stronie ministerstwa pojawiła się informacja o nowej wersji **Szczegółowego opisu priorytetów Programu Infrastruktura i Środowisko** wraz załącznikiem nr 2 Organizacja systemu oceny i wyboru projektów

w ramach POIŚ. Dokument obowiązuje od 13 maja 2009 r.

Zmiany przyjęte w nowej wersji dotyczą aktualizacji następujących zagadnień:

Szanowni Państwo!

Przekazuję w Państwa ręce majowy numer serwisu informacyjno-doradczego „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

W dziale Aktualności przeczytacie Państwo o nowej wersji Szczegółowego opisu priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Śro-

dowisko. Dokument obowiązuje od 13 maja 2009 r. Natomiast w dziale Porady prawne znajdują się terminy składania wniosków dla projektów środowiskowych z Regionalnych Programów Operacyjnych.

W Temacie numeru znajdą Państwo informacje dotyczące programu LIFE+ oraz wstępny harmonogram programu na 2009 r., a także terminy składania wniosków o promesę dofinansowania przedsięwzięć. Autor przedstawił również zasady współfinansowania projektów i składania wniosków.

Wierzę, że informacje zawarte w tych artykułach, jak również w pozostałych tekstach spełnią Państwa oczekiwania i okażą się pomocne w pracy.

Z wyrazami szacunku
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Agnieszka Szewczyk

Agnieszka Szewczyk
Redaktor odpowiedzialny
e-mail: szewczyk@dashofer.pl
tel. (0-22) 559 36 54

- wyjaśnień dla projektów generujących dochód,
  - trybu oceny wniosków o dofinansowanie dla poszczególnych działań,
  - trybu wyboru projektów stosowanego w poszczególnych działaniach,
  - programów pomocy publicznej, nazwy departamentów itp.
- Odnośnie do załącznika nr 2 do Szczegółowego opisu priorytetów POIiŚ pt. Organizacja systemu oceny i wyboru projektów w ramach POIiŚ zmiany dotyczą:
- dostosowania zapisów procedury odwoławczej do Ustawy z dnia 7 listopada 2008 r.,
  - zwiększenia czytelności procedur przez doprecyzowanie i wyeliminowanie powtarzających się zapisów,
  - optymalizacji zasad oceny projektów.

Redakcja

Aktualności

Nowe projekty rozporządzeń

Na stronie Ministerstwa Środowiska pojawiły się projekty rozporządzenia w sprawie:

- **Wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat i sposobu przedstawiania tych informacji i danych.**

Rozporządzenie to zastąpi dotychczasowe z dnia 15 grudnia 2005 r. Wprowadzenie zmian we wzorach tych wykazów wynika z konieczności dostosowania ich do zmian wprowadzonych w systemie opłat za korzystanie ze środowiska w nowym Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.

- **Wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej dla sprzętu.**

Rozporządzenie to zastąpi dotychczasowe z dnia 20 lutego 2006 r. Celem nowego rozporządzenia jest określenie nowych wzorów rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej dla sprzętu, które wprowadzający sprzęt muszą przekazywać co roku do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Aby uczynić sprawozdania bardziej przejrzyste, wprowadzono dwa działy. Jeden dotyczy uzyskanego poziomu zbierania zużytego sprzętu, a drugi uzyskanych poziomów odzysku i recyklingu. Podział ten wynika

z różnych rodzajów obowiązków nałożonych na przedsiębiorców.

W związku z tym w dziale II dotyczącym zbierania zużytego sprzętu wprowadzono kolumny odnoszące się do poziomu zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, a także poziomu zbierania zużytego sprzętu pochodzącego od użytkowników innych niż gospodarstwa domowe. Taki podział został zastosowany w związku z różnymi obowiązkami przy zbieraniu zużytego sprzętu, nałożonymi na wprowadzających sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych, zobowiązanych do uzyskania określonych poziomów zbierania zużytego sprzętu oraz podmiotów wpro-

NASI STALI EKSPERCI:

Paulina Grabowska, prawnik. Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, aplikant radcowski w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Ukończyła Szkołę Prawa Amerykańskiego oraz Szkołę Prawa Brytyjskiego i Europejskiego przy Uniwersytecie Warszawskim. Absolwentka studiów podyplomowych „Zarządzanie i finanse w przedsiębiorstwie” w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Obecnie pracownik dużej kancelarii.

dr Michał Kuliński, prawnik. Wykształcenie: Uniwersytet Jagielloński – Wydział Prawa i Administracji (1996-1998), Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa i Administracji (1998 – ukończony w 2001 r.), Centrum Prawa Amerykańskiego – Levin College of Law University of Florida przy WPiA UW, Studium Bezpieczeństwa Narodowego przy Instytucie Stosunków Międzynarodowych UW. Pracuje nad doktoratem w Instytucie Prawa Międzynarodowego Uniwersytetu Warszawskiego. Jest pracownikiem firmy Prawniczej „Smoktunowicz&Falandysz”.

Krzysztof Choromański, współwłaściciel i Członek Zarządu Biura Konsultacyjnego KOBİKO Sp. z o.o. odpowiedzialny za zarządzanie projektami (ekonomiczne zagadnienia ochrony środowiska oraz przygotowanie i realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki komunalnej).

wadzących sprzęt inny niż przeznaczony dla gospodarstw domowych, niemających wyznaczonych poziomów zbierania.

Zostało dodane także objaśnienie, które mówi, że za zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych uznaje się także zużyty sprzęt pochodzący z innych źródeł, a który ze

względu na charakter i ilość jest podobny do zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych. Oznacza to, że za zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych będzie się uważać odpady ze sprzętu, którego konstrukcja i funkcje pozwalały na użycie w gospodarstwie domowym i był przeznaczony przede wszystkim dla nabywców indywi-

dualnych (np. lodówki, komputery, telefony itp.)

W objaśnieniu do kolumny określającej uzyskane poziomy zbierania dodano wzór, według którego wprowadzający sprzęt będzie określał uzyskany poziom zbierania. ■

Redakcja

Porady prawne

Regionalne Programy Operacyjne – terminy składania wniosków dla projektów środowiskowych

Wciąż są aktualizowane terminy konkursów w poszczególnych Regionalnych Programach Operacyjnych. Wynika to z jednej strony z konieczności zmian w procedurach konkursowych, a z drugiej z przedłużających się w wielu województwach prac nad oceną wcześniej złożonych wniosków.

Poniżej zestawiono najbardziej aktualne terminy naboru do konkursów, w ramach których możliwe jest finansowanie projektów środowiskowych (nie wymieniono priorytetów, dla których obecnie nie są planowane kolejne konkursy w 2009 roku).

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

Priorytet 4. Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne

4.1. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2009, wrzesień 2009

4.3. Poprawa jakości powietrza – Planowana data (kolejnego) naboru – luty 2010

4.4. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe i zapobieganie suszom – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

4.5. Rekultywacja obszarów zdegradowanych – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2009

4.6. Wsparcie instytucji zajmujących się zabezpieczeniem środowiska naturalnego – Planowana data (kolejnego) naboru – luty 2011

4.7. Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna – Planowana data (kolejnego) naboru – grudzień 2009, maj 2011

Priorytet 5. Energetyka

5.1. Odnawialne źródła energii – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2010

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego

P2. Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska

2.2. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

2.3. Rozwój infrastruktury w zakresie ochrony powietrza – Planowana data (kolejnego) naboru – 18 maja 2009-29 maja 2009

2.4. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – kwiecień 2009

P5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw

5.3. Wspieranie przedsiębiorstw w zakresie dostosowania do wymogów

ochrony środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru – czerwiec 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego

P1. Przedsiębiorczość i innowacje

Działanie 1.4. Dotacje inwestycyjne w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii – Planowana data (kolejnego) naboru – czerwiec 2009-sierpień 2009

P6. Środowisko i czysta energia

Działanie 6.1. Ochrona i kształtowanie środowiska

– Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

– Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi – Planowana data (kolejnego) naboru – sierpień 2009

– Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2009

– Bezpieczeństwo ekologiczne – Planowana data (kolejnego) naboru – kwiecień 2010

Działanie 6.2. Energia przyjazna środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – wrzesień 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego

Oś priorytetowa II. Ochrona środowiska, zapobieganie zagrożeniom, energetyka

II.2. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – 20 kwietnia 2009-22 maja 2009

II.4. Gospodarka wodna – Planowana data (kolejnego) naboru – 20 kwietnia 2009-22 maja 2009

II.5. Zagrożenia środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru – 24 sierpnia 2009-25 września 2009

II.6. Ochrona powietrza – Planowana data (kolejnego) naboru – 24 sierpnia 2009-25 września 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego

P 7. Infrastruktura ochrony środowiska

Działanie 7.1. Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – I kw. 2010

Działanie 7.2. Poprawa jakości powietrza i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – Planowana data (kolejnego) naboru – II kw. 2009 r., III kw. 2010

Działanie 7.3. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – II kw. 2009, III kw. 2010

Działanie 7.4. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona przed skutkami klęsk żywiołowych – Planowana data (kolejnego) naboru – III kw. 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka

4.3. Ochrona powietrza, energetyka – Planowana data (kolejnego) naboru – III kw. 2009

4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu – Planowana data (kolejnego) naboru – IV kw. 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego

Oś 4. Ochrona środowiska

Działanie 4.1. Infrastruktura wodno-ściekowa i gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – 1 grudnia-15 grudnia 2009; wrzesień 2011

Działanie 4.2. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe – wyłącznie procedura pozakonkursowa, obejmująca indywidualne projekty kluczowe: styczeń 2010

Działanie 4.3. Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii – Planowana data (kolejnego) naboru – 1 czerwca-16 czerwca 2009; październik 2011

Działanie 4.4. Ochrona bioróżnorodności Opolszczyzny – Planowana data (kolejnego) naboru – 1 września-15 września 2009; listopad 2012

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego

Oś priorytetowa IV. Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom

Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska

– Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska – Infrastruktura oczyszczania ścieków (schemat A) – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2010-III kwartał 2010

– Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska – Zaopatrzenie w wodę (schemat B) – Planowana data (kolejnego) naboru – maj 2010-III kwartał 2010

– Działanie: Infrastruktura ochrony środowiska – Zagospodarowanie odpadów (schemat C) – Planowana data (kolejnego) naboru – czerwiec 2009-III kwartał 2009

– Działanie: Infrastruktura przeciwpowodziowa i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi – Planowana data (kolejnego) naboru – luty 2011-II kwartał 2011

– Działanie: Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej – Planowana data (kolejnego) naboru – luty 2009-II kwartał 2009

– Działanie: Zwalczanie i zapobieganie zagrożeniom – Planowana data (kolejnego) naboru – sierpień 2009-IV kwartał 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego

Oś priorytetowa V. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska

Działanie 5.1. Regionalna infrastruktura ochrony środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru: – ochrona powietrza – maj-czerwiec 2009

– gospodarka odpadami – lipiec-sierpień 2009

– odnawialne źródła energii – maj-czerwiec 2009

Działanie 5.2. Lokalna infrastruktura ochrony środowiska – Planowana data (kolejnego) naboru:

– gospodarka wodno-ściekowa – październik-listopad 2009

– gospodarka odpadami – lipiec-sierpień 2009

– odnawialne źródła energii – maj-czerwiec 2009

– ochrona powietrza – maj-czerwiec 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

Oś priorytetowa V. – Środowisko i energetyka przyjazna środowisku

5.1. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – 4 maja 2009-5 czerwca 2009

5.2. Gospodarka wodna – Planowana data (kolejnego) naboru – 27 kwietnia 2009-29 maja 2009, wrzesień 2010-październik 2010

5.3. Zarządzanie informacją o środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – październik 2010-listopad 2010

5.4. Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych – Planowana data (kolejnego) naboru – 5 października 2009-13 listopada 2009, luty 2011-marzec 2011

5.5. Infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii – Planowana data (kolejnego) naboru – 5 października 2009-13 listopada 2009, luty 2011-marzec 2011

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego

Priorytet V. Środowisko

Działanie 5.2. Gospodarka odpadami – Planowana data (kolejnego) naboru – 7 lipca 2009-7 września 2009

Działanie 5.3. Czyste powietrze i odnawialne źródła energii – Planowana data (kolejnego) naboru – 7 kwietnia 2009-8 czerwca 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego

Oś priorytetowa 4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej

D 4.1. Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energe-

tycznej – Planowana data (kolejnego) naboru – 4 maja 2009-15 czerwca 2009

D 4.2. Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej – Planowana data (kolejnego) naboru – 4 maja 2009-15 czerwca 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Oś priorytetowa 6. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Działanie 6.2. Ochrona środowiska przed zanieczyszczeniami i zniszczeniami

Podziałanie 6.2.2. Bezpieczeństwo ekologiczne – Planowana data (kolejnego) naboru – 6 kwietnia 2009-18 maja 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego

Priorytet III. Środowisko przyrodnicze

3.2. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku – Planowana data (kolejnego) naboru – IV kwartał 2009

3.3. Wsparcie ochrony przyrody – Planowana data (kolejnego) naboru – II kwartał 2009

3.4. Gospodarka wodno-ściekowa – Planowana data (kolejnego) naboru – I kwartał 2010

3.5. Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów województwa – Planowana data (kolejnego) naboru – II kwartał 2009

3.6. Poprawa bezpieczeństwa śro-

dowiskowego i ekologicznego – Planowana data (kolejnego) naboru – III kwartał 2009

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego

Oś priorytetowa 4. Infrastruktura Ochrony Środowiska

Działanie 4.3. ZAOPATRZENIE W WODĘ I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW – Planowana data (kolejnego) naboru – kwiecień 2009

Działanie 4.5. Ochrona przyrody i zapobieganie zagrożeniom

– Poddziałanie 4.5.2. Promowanie bioróżnorodności i ochrona przyrody (w tym NATURA 2000) – wrzesień 2009

– Poddziałanie 4.5.3. Zapobieganie zagrożeniom – wrzesień 2009

Sytuacja w zakresie ogłaszania kolejnych konkursów środowiskowych jest dynamiczna. Żeby nie przeoczyć terminów, trzeba na bieżąco śledzić sytuację w swoim województwie. W przypadku części działań, nie zostały jeszcze podjęte ostateczne decyzje, czy i kiedy w 2009 roku będą konkursy.

Niezależnie od terminu, powinny być prowadzone prace przygotowawcze, ponieważ jeśli będziemy czekać do ostatniej chwili, nie będzie żadnej możliwości zrealizowania projektu, szczególnie, gdy istotnym elementem tych przygotowań są wymagane przepisami konsultacje społeczne oraz przeprowadzenie postępowań przetargowych. ■

Krzysztof Choromański

Masz pytanie do naszych ekspertów?
Chcesz uzyskać więcej informacji na wybrany temat?

Napisz do Redakcji!

e-mail: szewczyk@dashofer.pl

 Porady prawne

Ochrona powierzchni ziemi

Zgodnie z Ustawą – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (dalej „Ustawa”) przez powierzchnię ziemi rozumie się naturalne ukształtowanie terenu, glebę oraz znajdującą się pod nią ziemię do głębokości oddziaływania człowieka, z tym że pojęcie „gleba” oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie.

Na czym polega ochrona powierzchni ziemi?

Ochrona powierzchni ziemi polega na:

- 1) **zapewnieniu jak najlepszej jej jakości w szczególności przez:**
  - a) racjonalne gospodarowanie,
  - b) zachowanie wartości przyrodniczych,
  - c) zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania,
  - d) ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania,
  - e) utrzymanie jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów,
  - f) doprowadzenie jakości gleby i ziemi co najmniej do wymaganych standardów, jeżeli nie są one dotrzymane,
  - g) zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem zabytków archeologicznych;
- 2) **zapobieganiu ruchom masowym ziemi i ich skutkom.**

Co to znaczy, że ziemia jest zanieczyszczona?

To, czy ziemia jest zanieczyszczona, określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. Zgodnie z tym aktem glebę lub ziemię uznaje się za zanieczyszczoną,

co do zasady, gdy stężenie co najmniej jednej substancji przekracza wartość dopuszczalną.

Wartości dopuszczalne określone są w załączniku do tego rozporządzenia. Dopuszczalne stężenie metali ciężkich w glebach znajdujących się na terenach gospodarstw, w których może być prowadzona produkcja rolna metodami ekologicznymi, określają przepisy o rolnictwie ekologicznym.

Wartość dopuszczalną ustala się w trzech etapach:

- 1) etap pierwszy – ustalenie listy substancji, których wystąpienie jest spodziewane ze względu na prowadzoną na danej nieruchomości lub w jej sąsiedztwie działalność;
- 2) etap drugi – przeprowadzenie pomiarów wstępnych, których celem jest ustalenie, czy substancje, o których mowa w pkt 1, faktycznie występują;
- 3) etap trzeci – badania szczegółowe w celu określenia stężeń substancji ustalonych i wskazanie zakresu i sposobu przeprowadzenia rekultywacji gleby lub ziemi.

 WAŻNE!
Jeżeli przekroczenie wartości dopuszczalnej stężenia substancji w badanej glebie lub ziemi wynika z naturalnie wysokiej jej zawartości w środowisku, uważa się, że przekroczenie dopuszczalnej wartości stężeń w glebie lub ziemi nie nastąpiło.

Trzy standardy jakości dla trzech rodzajów gruntów

Wyżej wspomniane rozporządzenie w sprawie standardów jakości gleby określa standardy jakości gleby lub ziemi dla następujących grup gruntów:

- 1) grupa A:
  - a) nieruchomości gruntowe wchodzące w skład obszaru poddanego ochronie na podstawie przepisów Ustawy,
  - b) obszary poddane ochronie na podstawie przepisów o ochronie przyrody; jeżeli utrzymanie aktualnego poziomu zanieczyszczenia gruntów nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi lub środowiska – dla obszarów tych stężenia zachowują standardy wynikające ze stanu faktycznego, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3 poniżej;
- 2) grupa B – grunty zaliczone do użytków rolnych z wyłączeniem gruntów pod stawami i gruntów pod rowami, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, nieużytki, a także grunty zabudowane i zurbanizowane z wyłączeniem terenów przemysłowych, użytków kopalnych oraz terenów komunikacyjnych;
- 3) grupa C – tereny przemysłowe, użytki kopalne, tereny komunikacyjne.

Państwowy monitoring środowiska

Jak w przypadku każdego elementu składowego środowiska, również do ochrony powierzchni ziemi niezbędne jest posiadanie wiadomości o występujących zagrożeniach. Dlatego w Ustawie obowiązki związane z prowadzeniem pomiarów jakości gleby i ziemi nałożono na wojewódzkich inspektorów, którzy odpowiadają za prowadzenie państwowego monitoringu środowiska. Ponadto zobowiązano starostę do prowadzenia okresowych badań jakości gleby i ziemi.

W celu właściwego prowadzenia przez organy samorządu powiatowego badań oraz ujednoczenia

uzyskiwanych wyników w art. 109 ust. 3-5 Ustawy została przewidziana fakultatywna delegacja dla ministra właściwego do spraw środowiska do określenia w drodze rozporządzenia zakresu i sposobu prowadzenia badań przez starostów. Niestety rozporządzenie to do dziś nie zostało wydane.

Wyniki pomiarów

W celu efektywniejszego wykorzystania uzyskanych wyników pomiarów do zadań wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska należy przekazywanie wyników starostom, w przypadku stwierdzenia przekroczenia obowiązujących standardów. Oznacza to, że jeżeli wyniki pomiarów mieszczą się w dopuszczalnych granicach, to obowiązek przekazania nie występuje.

Ruchy masowe

Do ochrony powierzchni ziemi została zaliczona również ochrona przed ruchami masowymi terenów oraz ziemi (definicja w art. 3 pkt 32a Ustawy). W art. 110a Ustawy zobowiązano starostę do prowadzenia obserwacji oraz rejestru w tym zakresie. Dla ułatwienia realizacji tego zadania w art. 110a ust. 2 Ustawy zobowiązano ministra właściwego do spraw środowiska do wydania rozporządzenia określającego metody, zakres i częstotliwość prowadzonych obserwacji terenów oraz informacje, jakie powinien zawierać rejestr o tych terenach. Wykonując tę delegację, Minister Środowiska wydał Rozporządzenie z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. Nr 121, poz. 840). Określa ono:

- 1) sposób ustalania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy;
- 2) metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi

ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy;

- 3) informacje, jakie powinien zawierać rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, zwany dalej „rejestrem”;
- 4) sposób prowadzenia, formę i układ rejestru.

Obowiązki wynikające z Ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku

Ponadto w art. 9-23 Ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493) (dalej zwana „ZSS”) wymieniono działania naprawcze i działania zapobiegawcze, do których zobowiązany jest podmiot korzystający ze środowiska w przypadku zagrożenia szkodą w środowisku lub wystąpienia takiej szkody. Zgodnie z ZSS:

- 1) **działaniami naprawczymi** są wszelkie działania, w tym działania ograniczające lub tymczasowe, podejmowane w celu naprawy lub zastąpienia w równoważny sposób elementów przyrodniczych lub ich funkcji, które uległy szkodzie, w szczególności oczyszczanie gleby i wody, przywracanie naturalnego ukształtowania terenu, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, reintrodukcję zniszczonych gatunków, prowadzące do usunięcia zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz przywracania równowagi przyrodniczej i walorów krajo-
brazowych na danym terenie;
- 2) **działaniami zapobiegawczymi** są działania podejmowane w związku ze zdarzeniem, działaniem lub zaniechaniem powodującym bezpośrednio zagrożenie szkodą w środowisku, w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia szkody, w szczególności wyeliminowanie lub ograniczenie emisji.

Zagrożenie szkodą i wystąpienie szkody

W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku podmiot korzystający ze środowiska jest zobowiązany niezwłocznie podjąć działania zapobiegawcze. Natomiast w przypadku wystąpienia szkody, podmiot korzystający ze środowiska jest zobowiązany do:

- 1) podjęcia działań w celu ograniczenia szkody w środowisku, zapobieżenia kolejnym szkodom i negatywnym skutkom dla zdrowia ludzi lub dalszemu osłabieniu funkcji elementów przyrodniczych, w tym natychmiastowego skontrolowania, powstrzymania, usunięcia lub ograniczenia w inny sposób zanieczyszczeń lub innych szkodliwych czynników;
- 2) podjęcia działań naprawczych.

Jeżeli bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku nie zostało zażegnane, mimo przeprowadzenia działań zapobiegawczych, lub wystąpiła szkoda w środowisku, podmiot korzystający ze środowiska jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić ten fakt organowi ochrony środowiska i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

Gdy działania korygujące nie zostaną podjęte

Jeżeli podmiot korzystający ze środowiska nie podejmie działań zapobiegawczych i naprawczych, organ ochrony środowiska nałoży na niego obowiązek przeprowadzenia tych działań. Organ ochrony środowiska sam podejmuje działania zapobiegawcze lub naprawcze, jeżeli:

- 1) podmiot korzystający ze środowiska nie może zostać zidentyfikowany lub nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego, lub egzekucja okazała się bezskuteczna;
- 2) z uwagi na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub możliwość

zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku jest konieczne natychmiastowe podjęcie tych działań.

Jeżeli organ ochrony środowiska podejmuje już działania naprawcze, władający powierzchnią ziemi jest zobowiązany umożliwić prowadzenie tych działań. Jednak władającemu powierzchnią ziemi za szkody,

jakie poniósł w wyniku działań organu, przysługuje odszkodowanie od organu ochrony środowiska lub w niektórych przypadkach od podmiotu korzystającego ze środowiska:

- w przypadku działań podjętych przez organ ochrony środowiska z uwagi na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, lub możliwość zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku jest konieczne

natychmiastowe podjęcie tych działań (16 pkt 2 ZSS) oraz

- gdy bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku lub szkoda w środowisku wystąpiły na terenie, do którego podmiot korzystający ze środowiska nie posiada tytułu prawnego (art. 17 ust. 4 ZSS). ■

Paulina Grabowska

Temat numeru

LIFE+ w 2009 roku

28 stycznia 2009 roku Komisja Europejska podała termin, w którym opublikowane zostanie zaproszenie do składania wniosków – nastąpi to 15 maja 2009 r. W tym właśnie dniu na stronie internetowej LIFE opublikowane zostaną obowiązujące w naborze 2009 wzory wniosków.

Komisja wcześniej zapowiedziała, że nie przewidziano istotnych zmian w stosunku do zasad obowiązujących w naborze 2008. Dlatego zachęca wszystkich planujących złożenie wniosków w tegorocznym naborze do przygotowania wniosków w oparciu o formularze i „Przewodniki dla wnioskodawców” obowiązujące w naborze 2008.

Należy jednak pamiętać o tym, że ostatecznie wnioskodawcy muszą przekazać do Komisji Europejskiej wnioski na formularzach dla naboru 2009, które od 15 maja 2009 dostępne będą na stronie internetowej LIFE oraz na stronie NFOŚiGW.

Popularność programu LIFE+ w Polsce stale rośnie – w ostatnim naborze Polska przekazała do Komisji Europejskiej 17 wniosków o dofinansowanie, z których wszystkie pozytywnie przeszły ocenę formalną.

Co to jest LIFE+?

Podstawą prawną programu LIFE+ jest Rozporządzenie nr 614/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie instrumentu finansowego na rzecz środowiska.

LIFE+ składa się z trzech komponentów, w ramach których współfinansowane są projekty w zakresie:

- wdrażania Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej, w tym ochrony priorytetowych siedlisk i gatunków,
- ochrony środowiska, zapobiegania zmianom klimatycznym, innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie ochrony zdrowia i polepszania jakości życia oraz wdrażania polityki zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i gospodarki odpadami,
- działań informacyjnych i komunikacyjnych, kampanii na rzecz zwiększania świadomości ekologicznej w społeczeństwie, w tym kampanii na temat zapobiegania pożarom lasów oraz wymiany najlepszych doświadczeń i praktyk.

Jak nie udało się w latach ubiegłych?

Szczególnie nie powinny zrażać się osoby, których wnioski w poprzed-

nich latach nie zostały zakwalifikowane do wsparcia w ramach LIFE+. Co roku odrzucanych jest około 70% zgłaszanych projektów. Wiele z nich, po wprowadzeniu stosownych poprawek, ponownie trafia do oceny i zostają zakwalifikowane do realizacji. Dlatego wszyscy, którzy w poprzednich latach składali wnioski bez powodzenia, mogą ponownie próbować w roku 2009.

Kto w Polsce odpowiada za LIFE+?

Instytucją pośredniczącą dla LIFE+ na terenie Polski jest Ministerstwo Środowiska, natomiast instytucją wdrażającą jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Departament Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w MŚ odpowiada m.in. za współpracę z Komisją Europejską przy tworzeniu dokumentów programowych oraz sporządzanie listy krajowych priorytetów rocznych.

Departament Edukacji i Ochrony Przyrody w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odpowiada za bieżącą współpracę z potencjalnymi wnioskodawcami, w tym konsultacje przy przygotowaniu wniosków LIFE+, nabór wniosków na poziomie krajowym oraz monitorowanie reali-

zacji projektów LIFE+. Dodatkowo NFOŚiGW opracowuje program współfinansowania projektów finansowanych w ramach Instrumentu Finansowego LIFE+.

Gdzie i kiedy można złożyć wniosek?

O terminach naboru wniosków co-rocennie decyduje Komisja Europejska. Zamknięcie naboru nastąpi we wrześniu. Instytucją przyjmującą wnioski na terenie Polski jest **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Wstępny terminarz w Polsce

30 marca 2009 roku Zarząd NFOŚiGW przyjął propozycję terminów składania wniosków o promesę dofinansowania przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie w ramach Instrumentu Finansowego LIFE+.

Tab. 2. Terminy składania wniosków o promesę dofinansowania przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie w ramach Instrumentu Finansowego LIFE+:

15 lipca 2009 roku	dla wnioskodawców, którzy będą chcieli uzyskać decyzję Zarządu NFOŚiGW w sprawie udzielenia promesy dofinansowania przed upływem terminu składania wniosków do LIFE+
17 sierpnia 2009 roku	dla pozostałych wnioskodawców (w tym przypadku decyzja w sprawie udzielenia promesy dofinansowania może zapaść między terminem składania wniosków LIFE+ do NFOŚiGW a terminem przekazania wniosków do Komisji Europejskiej)

Wnioski należy składać w Kancelarii NFOŚiGW przy ulicy Konstruktorskiej 1a w godzinach 7:30-15:30.

✓ WAŻNE!

Dla wniosków przesyłanych pocztą lub kurierem za dzień wpływu wniosku uważa się dzień rejestracji (wpływu) ww. dokumentacji w kancelarii NFOŚiGW.

Choć nabór w roku 2009 będzie prowadzony latem i potrwa do 15 września 2009 roku, jednak wnioskodawcy

Tab. 1. Wstępny harmonogram programu LIFE+ na 2009 rok

Data	Działanie
15 maja 2009 roku	Komisja Europejska opublikuje zaproszenie do składania wniosków dotyczących instrumentu LIFE+ na 2009 rok.
15 września 2009 roku	Ostateczny termin nadsyłania wniosków do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
22 października 2009 roku	Ostateczny termin przekazania wniosków przez NFOŚiGW do Komisji Europejskiej.
październik 2009 roku - czerwiec 2010 roku	Komisja Europejska przeprowadza kolejne etapy oceny otrzymanych wniosków.
sierpień-wrzesień 2010 roku	Podpisywanie umów o przyznanie dofinansowania między Komisją Europejską a beneficjentami.
1 września 2010 roku	Najwcześniejsza data rozpoczęcia realizacji projektu.

chcący skorzystać dodatkowo ze współfinansowania projektu ze środków krajowych, mają czas na złożenie wniosku o promesę dofinansowania do NFOŚiGW do 15 lipca br. (jeśli pragną poznać decyzję NFOŚiGW przed 15 września br.)

dzięki któremu beneficjentom pozostaje do pokrycia ze środków własnych jedynie 5% kosztów kwalifikowanych projektu.

Zasady współfinansowania projektów

W ramach programu LIFE+ przewidziane do realizacji projekty będą mogły otrzymać dofinansowanie w postaci bezzwrotnej dotacji.

Generalną polityką Unii Europejskiej jest, że nie udziela wsparcia finansowego w wysokości 100%.

Poziom dofinansowania uzależniony jest od charakteru projektu i wynosi:

- 50% kosztów kwalifikowanych – podstawowy maksymalny poziom dofinansowania,
- 75% kosztów kwalifikowanych – możliwy poziom dofinansowania w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach dla projektów z komponentu 1 (Przyroda i Różnorodność biologiczna), których głównym celem jest ochrona gatunków i siedlisk priorytetowych w obrębie obszarów Natura 2000.

Budżet LIFE+

Instrument LIFE+, w ramach którego Polska może liczyć w roku 2009 na kwotę blisko 12 mln €, oferuje beneficjentom pokrycie do 75% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

NFOŚiGW wprowadził możliwość ubiegania się o dodatkowe współfinansowanie ze środków krajowych,

Dotacja wypłacana będzie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku i podpisaniu umów między beneficjentem a Komisją Europejską. Sposób wypłacania dotacji jest następujący:

- 40% – pierwsza wypłata, następuje przed rozpoczęciem projektu,
- 30% – druga wypłata, w trakcie realizacji projektu,
- 30% – trzecia wypłata, po zakończeniu realizacji projektu i przedstawieniu raportu końcowego.

Szczegółowe informacje nt. zasad finansowania zawarte są w Wytycznych dla składających wnioski.

Minimalna wartość projektu

Rozporządzenie ws. LIFE+ nie określa minimalnej wartości projektu. Należy jednak liczyć się z faktem, że Komisja Europejska preferuje współfinansowanie dużych, ambitnych projektów o pokaźnym budżecie. Średnia wartość pojedynczego projektu w państwach UE wyniosła około 2 milionów euro.

Wartość maksymalna ograniczona jest roczną krajową alokacją, wynoszącą około 10 mln euro.

Wnioski

Wniosek do programu LIFE+ składa się z części technicznej i finansowej. Wnioski należy składać wyłącznie w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD, w formacie pliku pdf, składającego się ze stron przygotowanych do wydrukowania w standardowym formacie A4 w trybie czarno-białym.

W przypadku, gdy istnieje konieczność dołączenia dokumentów z podpisami i pieczętkami, należy je zeskanować, upewniając się, że wszelkie podpisy i pieczętki zachowują czytelność na wydruku.

Wyjątkiem są załączane do wniosku mapy i materiał graficzny, które

mogą mieć format A4 lub A3 i zawierać kolory. W przypadku beneficjentów niebędących podmiotami o charakterze publicznym, dodatkowe dokumenty finansowe należy dołączyć w formacie pliku MS Excel.

Język wniosku

Formularze wniosków do programu LIFE+ dostępne są wyłącznie w języku angielskim, z tym, że wniosek (z wyjątkiem formularza B1) może zostać wypełniony w dowolnym języku urzędowym UE, w tym również w języku polskim. Jednak ze względów technicznych Komisja zawsze zaleca przysyłanie wniosków w wersji angielskiej.

W praktyce większość wnioskodawców składa wnioski w języku narodowym. Oczywiście nie ma przeszkód, aby wniosek był złożony w języku angielskim. Trzeba mieć jednak na uwadze, że wszelkie uzupełnienia wniosków, które mogą mieć miejsce w trakcie oceny, muszą być także dokonywane w języku, w jakim złożony został wniosek.

Kto może otrzymać dotację?

Beneficjentem programu LIFE+ może być każdy podmiot (jednostki, podmioty i instytucje publiczne lub prywatne) zarejestrowany na terenie dowolnego państwa należącego do Wspólnoty Europejskiej.

Podczas poprzednich edycji LIFE+ większość beneficjentów wywodziła się spośród organizacji pozarządowych. Nie wyklucza to jednak w żaden sposób uczestnictwa instytucji publicznych lub przedsiębiorstw prywatnych.

W realizacji projektu może uczestniczyć kilka podmiotów, wśród których, poza beneficjentem głównym (koordynującym), mogą się znaleźć **partnerzy (beneficjenci towarzyszący)** oraz **współfinan-**

sujący. Tworzenie partnerstw (np. instytucji publicznych – właścicieli terenu, na którym realizowany jest projekt i podmiotów wywodzących się ze środowisk naukowych, odpowiedzialnych za stronę merytoryczną projektu) jest powszechnie stosowaną w innych państwach praktyką, pozwalającą na lepsze zaplanowanie i skuteczniejszą realizację projektu. Zbyt duża liczba partnerów może jednak spowodować trudności organizacyjne podczas realizacji projektu.

Do obowiązków beneficjenta koordynującego należy m.in. przygotowanie wniosku, współpraca z Komisją Europejską na poszczególnych etapach procesu oceny wniosku, nadzór nad przepływami finansowymi w trakcie realizacji projektu oraz informowanie Komisji o postępach realizacji projektu.

Błędny wniosek

Wnioski LIFE+, które nie spełnią wszystkich wymaganych kryteriów, zostaną uznane za niekwalifikujące się i nie będą uwzględniane w dalszych procedurach, z wyjątkiem sytuacji, kiedy:

- we wniosku brakuje nie więcej niż jednego formularza;
- w formularzach brakuje wymaganych pieczęci, dat i podpisów;
- wniosek nie zawiera wymaganych załączników.

W przypadku projektów, których dotyczą powyższe wyłączenia, lecz kompletnych pod każdym innym względem, Komisja przewidziała możliwość dokonania uzupełnień. W tym celu do wnioskodawcy zostanie wysłany e-mail (na podany we wniosku adres osoby kontaktowej) z informacją o zauważonych brakach.

Kopię wiadomości otrzyma też osoba kontaktowa reprezentująca krajową instytucję pośredniczącą, którą w Polsce jest Ministerstwo Środowiska. W takiej sytuacji wnios-

kodawca zobowiązany będzie w terminie 7 dni roboczych odpowiedzieć na wiadomość i przesłać brakujące dokumenty drogą elektroniczną.

Wnioski, które nie zostaną uzupełnione w ten sposób przed upływem terminu podanego w wiadomości e-mail, zostaną uznane za niekwa-

lifikujące się i nie będą podlegać dalszej ocenie. ■

dr Michał Kuliński

Finanse

Sieci wod.-kan. – opłata adiacencka

Skanalizowanie działki ma ogromne znaczenie dla jej wartości. Istnienie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej jest podstawowym kryterium przy ocenie atrakcyjności działki. Infrastruktura techniczna jest co do zasady budowana z funduszy publicznych, a przecież podnosi wartość nieruchomości, będących własnością prywatną. Dlatego, jeżeli w wyniku podziału, scalenia lub inwestycji w wykonanie infrastruktury technicznej, wzrosła wartość nieruchomości to właściciel lub użytkownik wieczysty może zostać zobowiązany do zapłaty gminie specjalnej opłaty – opłata adiacencka.

Opłata adiacencka – opłata ustalona w związku ze wzrostem wartości nieruchomości spowodowanym budową urządzeń infrastruktury technicznej z udziałem środków Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, albo opłatę ustaloną w związku ze scaleniem i podziałem nieruchomości, a także podziałem nieruchomości.

Podstawy formalne opłat adiacenckich

Sprawę opłat adiacenckich regulują przepisy Ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Obligatoryjność opłat

Obowiązek uczestniczenia w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej wynika wprost z przepisów ustawy i nie jest uzależniony

od tego, czy osoba zobowiązana do ponoszenia opłaty adiacenckiej faktycznie korzysta z tego urządzenia.

Dlatego, o ile zostały wybudowane urządzenia infrastruktury technicznej, to właściciele nieruchomości mają obowiązek wnoszenia opłat adiacenckich. Opłaty te mają charakter obligatoryjny, wynikający bezpośrednio z ustawy.

Jakie nieruchomości?

Obowiązek zapłaty specjalnej opłaty adiacenckiej z tytułu wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej nie dotyczy tylko nieruchomości przeznaczonych w planie miejscowym na cele rolne i leśne, a w przypadku braku planu miejscowego do nieruchomości wykorzystywanych na cele rolne i leśne.

Trzeba pamiętać, iż według art. 92 ust. 2 Ustawy o gospodarce nieruchomościami za nieruchomości wykorzystywane na cele rolne i leśne uznaje się nieruchomości wykazane w katastrze nieruchomości jako użytki rolne albo grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, a także wchodzące w skład nieruchomości rolnych użytki kopalne, nieużytki i drogi, jeżeli nie ustalono dla nich warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Poza tym wyjątkiem obowiązek ten znajduje zastosowanie do każdej nieruchomości bez względu na ich rodzaj i położenie.

Fundusze publiczne

Obowiązek zapłaty specjalnej opłaty adiacenckiej z tytułu wybu-

dowania urządzeń infrastruktury technicznej powstaje, jeśli te urządzenia zostały wybudowane ze środków publicznych, do których zalicza się środki:

- Skarbu Państwa,
- jednostek samorządu terytorialnego,
- pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,
- ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

Urządzenia techniczne

Do urządzeń infrastruktury technicznej, których wybudowanie ze środków publicznych skutkuje obowiązkiem zapłaty specjalnej opłaty adiacenckiej, Ustawa o gospodarce nieruchomościami zalicza:

- budowę drogi
- wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych.

Jest to wyliczenie tzw. enumeratywne, tj. tylko wybudowanie tych wymienionych w ustawie urządzeń, a nie żadnych innych, może skutkować koniecznością wniesienia opłaty adiacenckiej.

Decyzja ustalająca opłatę adiacencką

Opłatę adiacencką wnosi się na rzecz gminy. Opłatę adiacencką ustala wójt, burmistrz albo prezydent miasta w drodze decyzji administracyjnej. Natomiast wysokość opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. Wysokość opłaty

adiacenckiej zależy od wzrostu wartości nieruchomości.

Zobowiązani do wnoszenia opłat adiacenckich

Do wnoszenia opłat adiacenckich z tytułu wybudowania ze środków publicznych urządzeń infrastruktury technicznej zobowiązani są właściciele nieruchomości oraz użytkownicy wieczystości nieruchomości gruntowych, którzy na podstawie odrębnych przepisów nie mają obowiązku wnoszenia opłat rocznych za użytkowanie wieczyste lub wnieśli, za zgodą właściwego organu, jednorazowo opłaty roczne za cały okres użytkowania wieczystego.

Ustalenie opłaty

Wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. Uchwała ustalająca dla liczby mieszkańców gminy wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej ma charakter generalny i abstrakcyjny, a więc jest normą powszechnie obowiązującą i stanowi podstawę do ustalenia obowiązków obywateli w drodze decyzji administracyjnej.

✓ WAŻNE!

Opłatę adiacencką z tytułu wybudowania konkretnego urządzenia infrastruktury technicznej ustala wójt (burmistrz albo prezydent miasta). Wójt może, w drodze decyzji, ustalić opłatę adiacencką każdorazowo, po stworzeniu warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo po stworzeniu warunków do korzystania z wybudowanej drogi.

Wójt nie może wydać decyzji administracyjnej w sprawie opłat adiacenckich, jeżeli nie została podjęta uchwała rady gminy w przedmiocie wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej.

Termin decyzji o opłacie adiacenckiej

Wydanie decyzji o ustaleniu opłaty adiacenckiej może nastąpić w terminie do 3 lat od dnia stworzenia warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej, jeżeli w dniu stworzenia tych warunków obowiązywała uchwała rady gminy, określająca wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej.

Przewidziany (...) trzyletni termin wydania decyzji ustalającej właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości opłatę adiacencką, każdorazowo po urządzeniu lub modernizacji drogi albo po stworzeniu warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej, jest zachowany, jeżeli przed upływem tego terminu zostanie ogłoszona lub doręczona stronie decyzja organu I instancji w tym przedmiocie.

[Wyrok WSA w Gdańsku z 23 maja 2007 r. sygn. akt II SA/Gd 161/07.]

Do ustalenia opłaty przyjmuje się stawkę procentową, określoną w uchwale rady gminy, obowiązującą w dniu, w którym stworzono warunki do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo w dniu stworzenia warunków do korzystania z wybudowanej drogi.

Jeżeli poszczególne urządzenia infrastruktury technicznej, powodujące wzrost ceny nieruchomości, oddawane były w różnym czasie, to termin przedawnienia powinien być liczony oddzielnie dla poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej, a łączne ustalenie przez organ opłaty adiacenckiej z tytułu wybudowania różnych urządzeń podwyższających wartość nieruchomości w sytuacji, gdy były one oddawane (stwarzane warunki do ich podłączenia) w różnym czasie, jest nieprawidłowe.

[Wyrok NSA w Warszawie z dnia 28 czerwca 2006 r. sygn. akt I OSK 1023/05.]

Stworzenie warunków do korzystania z urządzeń

W sprawie dotyczącej ustalenia opłaty adiacenckiej ma znaczenie dzień, kiedy zostały stworzone warunki do podłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej. W przypadku budowy urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych, ciepłowniczych czy telekomunikacyjnych będzie to nie dzień ich wybudowania, ale dzień, w którym stało się możliwe podłączenie nieruchomości do tych urządzeń, bez względu na to, czy właściciel nieruchomości z niej skorzystał. Taką możliwość stwarza dopiero dzień odbioru końcowego wykonanych robót od wykonawcy.

[Wyrok NSA w Warszawie z dnia 7.09.2007 sygn. akt I OSK 1315/06.]

Wysokość opłaty adiacenckiej

Wysokość opłaty adiacenckiej zależy od wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej. Wysokość opłaty adiacenckiej może wynosić nie więcej niż 50% różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej a wartością, jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu.

Wartość nieruchomości według stanu przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej i po ich wybudowaniu określa się według cen na dzień wydania decyzji o ustaleniu opłaty adiacenckiej.

✓ PAMIĘTAJ!

Ustalenie opłaty adiacenckiej musi być obowiązkowo poprzedzone uzyskaniem opinii rzeczoznawcy majątkowego, określającej wartości nieruchomości.

✓ WAŻNE!

Przy ustaleniu opłaty adiacenckiej różnicę między wartością, jaką nieruchomość ma po wybudowaniu urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką miała przed ich wybudowaniem, pomniejsza się o wartość nakładów poniesionych przez właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, na rzecz budowy poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej.

Dopuszczalność ustalenia opłaty na 0%

Powstał problem, czy rada gminy, ustalając wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej, może ustalić tę stawkę na 0%, czyli w praktyce zdecydować o zaniechaniu popierania tej opłaty.

Warto w tej sprawie przytoczyć wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok NSA z dnia 14 stycznia 2003 r. I SA 2293/02):

„Prawo własności, jakie przysługuje jednostkom samorządu terytorialnego, doznaje pewnych ograniczeń w porównaniu z podmiotami, na których nie ciąży obowiązek wykonywania zadań publicznych. Jednostki te nie mogą zatem dowolnie dysponować przydzielonymi im dochodami, a w szczególności rezygnować z przydzielonych im w drodze ustawy źródeł dochodu, ponieważ w ten sposób, i to bez uzasadnionej przyczyny, zmniejszają swoje potencjalne możliwości realizacji postawionych przed nimi zadań.

Z porównania przepisów art. 146 ust. 2 zd. 2 i art. 145 ust. 1 ustawy z 1997 r. o gospodarce nieruchomościami wedle reguł wykładni systemowej wynika, że gminy mają obowiązek ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej. Natomiast dopiero jej wymiar w sprawie indywidualnej został pozostawiony uznaniu organu administracyjnego. To wszystko prowadzi do wniosku, że

ustalenie stawki procentowej opłaty adiacenckiej w wysokości 0% stanowi rezygnację ze źródła dochodów gminy określonego w ustawie i jest zatem obejściem przepisów konstytucyjnych i ustawy o gospodarce nieruchomościami.”

Wnoszenie opłaty

Należność gminy z tego tytułu podlega zabezpieczeniu, w tym przez ustanowienie hipoteki. Decyzja o ustaleniu opłaty adiacenckiej stanowi podstawę wpisu do księgi wieczystej. Obowiązek wnoszenia opłaty adiacenckiej powstaje po upływie 14 dni od dnia, w którym decyzja o ustaleniu opłaty stała się ostateczna. W przypadku rozłożenia opłaty na raty, obowiązek ten dotyczy wpłacenia pierwszej raty.

Wysokość opłaty adiacenckiej ustalona w decyzji podlega waloryzacji, począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydana została decyzja, do pierwszego dnia miesiąca, w którym powstał obowiązek zapłaty.

Rozłożenie opłaty na raty

Opłata adiacencka na rzecz gminy z tytułu wzrostu wartości nieruchomości nie jest podatkiem. Przepisy Ustawy o gospodarce nieruchomościami nie przewidują możliwości zwolnienia od jej ponoszenia, a jedyną ulgą w uiszczeniu opłaty może polegać na jej rozłożeniu na raty roczne, płatne do 10 lat.

✓ WAŻNE!

Na wniosek właściciela nieruchomości (użytkownika wieczystego) opłata może zostać rozłożona na raty roczne, płatne w okresie do 10 lat. Warunki rozłożenia na raty określa się w decyzji o ustaleniu opłaty. Jeżeli opłata adiacencka została rozłożona na raty, obowiązek ich ponoszenia nie przechodzi na nabywcę nieruchomości.

Sprzedaż nieruchomości po wybudowaniu urządzeń infrastruktury technicznej

Właściciel nieruchomości, który nabył jej własność na podstawie umowy sprzedaży zawartej po wybudowaniu urządzenia infrastruktury technicznej, nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z wybudowaniem tego urządzenia.

Ustawa o gospodarce nieruchomościami wiąże obowiązek uiszczenia opłaty ze wzrostem wartości nieruchomości w wyniku wybudowania urządzenia infrastruktury technicznej. Warunkiem powstania obowiązku jest zatem uzyskanie przez zobowiązany podmiot korzyści w postaci wzrostu wartości nieruchomości.

Korzyść taką uzyskuje osoba, która była właścicielem nieruchomości w okresie, gdy wybudowano urządzenie. Należy przy tym uwzględnić, że umowa sprzedaży ma charakter odpłatny, co oznacza, że wartość przedmiotu sprzedaży znajduje ekwiwalent w postaci ceny. Jak z tego wynika, sprzedawca nieruchomości uzyskuje ekwiwalent korzyści wynikającej z wybudowania urządzenia infrastruktury technicznej, nabywca natomiast nie tylko korzyści nie uzyskuje, ale ponosi koszty wzrostu wartości nieruchomości w obrębie uiszczonyj ceny. Dlatego właściciel nieruchomości, który nabył jej własność na mocy umowy sprzedaży zawartej po wybudowaniu urządzenia infrastruktury technicznej, nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z wybudowaniem tego urządzenia.

Należy więc uznać, że decyzje, które obciążają opłatą adiacencką osobę, która w dniu stworzenia warunków do korzystania z danej infrastruktury

tury nie była właścicielem nieruchomości, są wadliwe.

Dla organu ustalającego opłatę nie powinno mieć przy tym znaczenia,

że nabywca nieruchomości w akcie notarialnym zobowiązał się do ponoszenia opłat adiacenckich. ■

dr Michał Kuliński

§ Podstawa prawna:

- Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, ze zmianami).

Finanse

Nowe konkursy w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

W ostatnim czasie zostały ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla działań z zakresu Priorytetu I, II, IV i V.

Ministerstwo Środowiska jako Instytucja Pośrednicząca dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko ogłosiło nabór w trybie konkursowym wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności projektów w ramach:

- Priorytetu I. Gospodarka wodno-ściekowa, działanie 1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM (konkurs nr 5/POIŚ/1.1/04/2009);
- Priorytetu II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, – działanie 2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych (konkurs 3/POIŚ/2.1/04/2009), – działanie 2.2. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich (konkurs nr 4/POIŚ/2.2/04/2009).

wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM – 200 mln euro z Funduszu Spójności.

Poziom współfinansowania projektów wynosi maksymalnie 85% wartości wydatków kwalifikowanych projektu. Poziom dofinansowania właściwy dla danego projektu w ramach działania 1.1 zostanie jednak każdorazowo określony zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód.

Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (z dnia 1 grudnia 2008 r.) nie przewiduje maksymalnej kwoty dofinansowania projektu. Kryteria wyboru projektów określone są w Załączniku nr 1 do „Szczegółowego opisu priorytetów PO Infrastruktura i Środowisko” i zostały zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO Infrastruktura i Środowisko 30 grudnia 2008 r. Ostateczny termin rozstrzygnięcia konkursów jest uzależniony od terminu podjęcia przez Komisję Europejską ostatecznej decyzji w sprawie przyznania dofinansowania dla projektów powyżej 25 mln euro zidentyfikowanych w procesie naboru wniosków.

Wnioski o dofinansowanie projektów muszą być sporządzone z uwzględnieniem następujących dokumentów:

- Regulamin konkursu (konkurs nr 5/POIŚ/1.1/04/2009), (konkurs

- nr 3/POIŚ/2.1/04/2009), (konkurs nr 4/POIŚ/2.2/04/2009);
- Wzór wniosku o dofinansowanie;
- Instrukcja wypełnienia wniosku;
- Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (z dnia 1 grudnia 2008 r.);
- Harmonogram realizacji konkursu.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako Instytucja Wdrażająca dla IV priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko ogłosiła nabór wniosków wstępnych do konkursów o dofinansowanie projektów w ramach IV osi priorytetowej POIŚ – Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska, dla działań:

- Działanie 4.2. Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami w przedsiębiorstwach;
- Działanie 4.3. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT);
- Działanie 4.4. Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej;
- Działanie 4.6. Wsparcie dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne.

WAŻNE!

Wnioski należy składać w terminie od 14 kwietnia do 30 kwietnia 2009 r.

Dofinansowanie mogą uzyskać wszystkie projekty wskazane dla działania 1.1. Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosi dla działania Gospodarka

WAŻNE!

Wnioski wstępne należy składać w terminie od 23 kwietnia 2009 r. do 18 maja 2009 r. Wnioski o dofinansowanie należy składać w terminie do 20 lipca 2009 r.

Minimalna wartość projektu dla małych i średnich przedsiębiorstw to 8 mln zł. Maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowanych to 30%, a maksymalny poziom dofinansowania – 20 mln zł.

W ramach IV priorytetu Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie dla Działania 4.1. POIS – Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego, w ramach Priorytetu IV POIS – Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.

✓ **WAŻNE!**

Wnioski należy składać w terminie od 20 kwietnia do 29 maja 2009 r.

Wsparcie udzielane będzie na działania nieinwestycyjne: wprowadzanie systemów zarządzania środowiskowego ISO 14001 i systemu EMAS oraz certyfikowanych ekoznaków przyznawanych w oparciu o ekologiczne kryteria atestacji.

Dofinansowaniu podlegają wszystkie projekty zgodne z celem działania 4.1, określonym w punkcie 12. „Opis działania” w Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Uprawnionymi do składania wniosków są podmioty wskazane w Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, czyli małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, z wyłączeniem przedsiębiorstw wymienionych w art. 35 ust. 3 punkt b w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz przedsiębiorstw objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września

2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosi 20 mln zł.

Powyższa kwota stanowi część alokacji przeznaczonej na Działanie 4.1. Pozostałe środki zostaną przeznaczone na następną turę aplikacyjną/następne tury aplikacyjne.

Poziom dofinansowania projektów wynosi 50% wydatków kwalifikowanych, a maksymalna kwota dofinansowania projektu wynosi 400 000,00 zł.

Termin zakończenia oceny wniosków zależy od ilości złożonych wniosków. Przewiduje się, że nastąpi to w terminie do 31 lipca 2009 r.

Ponadto Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych jako Instytucja Wdrażająca dla V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko ogłosiła nabór wniosków w ramach konkursu o dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” V oś priorytetowa: Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych dla działań:

➤ 5.1.3. Budowa lub modernizacja małej infrastruktury turystycznej, służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną presją turystów. Alokacja na konkurs wynosi 20 832 271 PLN. Wnioski o dofinansowanie można składać w siedzibie CKPŚ (pok. 107) w dniach 4 maja 2009-15 czerwca 2009 do godz. 16.00.

➤ 5.2. Zwiększanie drożności korytarzy ekologicznych.

Alokacja na konkurs wynosi 35 445 000 PLN. Wnioski o dofinansowanie można składać w siedzibie CKPŚ (pok.107) w dniach 4 maja 2009-22 czerwca 2009 do godz. 16.00.

Na stronie internetowej ekoportal.pl można zapoznać się z pełnym harmonogramem konkursów w ramach V osi priorytetowej ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych na rok 2009.

W ramach podsumowania warto podkreślić, że już ponad 100 projektów otrzymało potwierdzenia o dofinansowaniu. Łączna kwota wsparcia tych projektów to ponad 1,7 mld PLN, czyli 7,7% środków finansowych dostępnych w ramach I-V osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Najwięcej projektów, bo aż 72, zostało zatwierdzonych w ramach IV priorytetu (przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska).

Jednocześnie 8 projektów w ramach tego priorytetu, ze względu na wielkość ich dofinansowania, zostanie przekazanych do Komisji Europejskiej.

Na realizację projektów w IV priorytecie zostało przeznaczonych ponad 30% zatwierdzonej łącznej kwoty dofinansowania, czyli ok. 540 mln PLN. Natomiast największe wsparcie finansowe otrzyma 30 projektów zatwierdzonych w I priorytecie (gospodarka wodno-ściekowa) – prawie 1 mld PLN, czyli ok. 55% kwoty dofinansowania. ■

Krzysztof Choromański

W następnych numerach: informacje o nowych aktach prawnych i ich projektach związanych z opłatami w ochronie środowiska, aktualności związane z funduszami ochrony środowiska.

Pytania i odpowiedzi

Jak wygląda wzór wniosku o dopłatę do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji?

Nr zgłoszenia do Narodowego Funduszu¹⁾ .....

Data wpływu do Narodowego Funduszu¹⁾ .....

Wniosek o udzielenie dopłaty do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji za rok		
Adresat: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej		
Dane przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu		
Firma		
Siedziba i adres ²⁾		
NIP		
REGON ³⁾		
Telefon/faks/e-mail		
Nr rachunku bankowego		
Nr stacji demontażu nadany przez wojewodę ⁴⁾		
Adres stacji demontażu ⁴⁾		
Forma prawna ⁵⁾	A. Przedsiębiorstwo państwowe B. Jednoosobowa spółka Skarbu Państwa C. Jednoosobowa spółka jednostki samorządu terytorialnego, w rozumieniu przepisów o gospodarce komunalnej D. Spółka akcyjna albo spółka z o.o., w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwo państwowe	lub jednoosobowa spółka Skarbu Państwa są podmiotami, które posiadają uprawnienia takie jak przedsiębiorcy dominujący w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów E. Spółka handlowa inna niż wymieniona w lit. D F. Spółka cywilna G. Osoba fizyczna H. Beneficjent pomocy nienależący do kategorii określonych w lit. A-G
Wielkość przedsiębiorstwa ⁶⁾	A. Mikroprzedsiębiorstwo B. Małe przedsiębiorstwo C. Średnie przedsiębiorstwo D. Przedsiębiorstwo nienależące do kategorii określonych w lit. A-C	
Wartość (w euro) pomocy publicznej zaliczanej do pomocy de minimis, uzyskanej w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat podatkowych ⁷⁾		
Wartość (w PLN) innej niż de minimis pomocy publicznej otrzymanej przez przedsiębiorcę w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, na których pokrycie ma być przeznaczona wnioskowana dopłata ⁸⁾		
Sytuacja ekonomiczna ⁹⁾	A. Podmiot nie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej B. Podmiot znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej	
Transport drogowy ¹⁰⁾	A. Podmiot prowadzi działalność w sektorze transportu drogowego B. Podmiot nie prowadzi działalności w sektorze transportu drogowego	

.....
(miejscowość, data i podpis przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu)

Finansowanie dopłat do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji jest udzielane w formie dotacji. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu składa kompletny i prawidłowo wypełniony wniosek o dopłatę do 31 marca do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wzór wniosku określony jest w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008r. w sprawie szczegółowych warunków przeznaczenia wpływów pochodzących z opłat w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 147, poz. 932). Wzór wniosku o dopłatę, a także objaśnienia udostępnione są również na stronie Narodowego Funduszu. Do wniosku o dopłatę należy dołączyć:

- 1) wszystkie zaświadczenia o pomocy *de minimis* otrzymanej przez przedsiębiorcę, który prowadzi stację demontażu w roku, w którym ubiega się o dopłatę, a także w ciągu dwóch lat poprzedzających ten rok, lub oświadczenie o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w tym okresie.
- 2) dokumenty potwierdzające sytuację ekonomiczną przedsiębiorcy za ostatnie dwa lata obrotowe tj.: deklaracja podatkowa, bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych.

W sytuacji, gdy przedsiębiorca prowadzący stację należy do grupy kapitałowej, do wniosku należy dołączyć także dokumenty potwierdzające sytuację ekonomiczną wszystkich spółek należących do danej grupy. ■

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., ul. Senatorska 12, 00-082 Warszawa
tel.: (+48 22) 559 36 01 ~ 05, 559 36 54, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Agnieszka Szewczyk, szewczyk@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska. Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa
Prenumerata: wersja online: kwartalna 65 zł + 22% VAT, roczna 231,40 zł (10% taniej) + 22% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek: Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2009 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub w fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.